

2009 m. balandžio 22 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į savo Darbo taisyklių 51 straipsnį ir 83 straipsnio 7 dalį,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto pranešimą ir Užsienio reikalų komiteto nuomonę (A6-0085/2006),
1. pritaria susitarimo sudarymui;
 2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių ir Turkmėnijos vyriausybėms ir parlamentams.

Bendrijos branduolinės saugos sistema *

P6_TA(2009)0254

2009 m. balandžio 22 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos (Euratomas), kuria nustatoma Bendrijos branduolinės saugos sistema (COM(2008)0790 – C6-0026/2009 – 2008/0231(CNS))

(2010/C 184 E/59)

(Konsultavimosi procedūra)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Tarybai (COM(2008)0790),
 - atsižvelgdamas į Euratomo sutarties 31 ir 32 straipsnius, pagal kuriuos Taryba kreipėsi į Parlamentą dėl konsultacijos (C6-0026/2009),
 - atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto nuomonę dėl siūlomo teisinio pagrindo,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 51 ir 35 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pranešimą ir Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomonę (A6-0236/2009),
1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pakeitimais;
 2. ragina Komisiją atitinkamai pakeisti savo pasiūlymą, vadovaujantis Euratomo sutarties 119 straipsnio 2 dalies nuostatomis, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi Euratomo sutartyje numatytų teisinių reikalavimų dėl šio pasiūlymo priėmimo, būtent reikalavimo konsultuotis su ekspertų grupe, kaip numatyta Euratomo sutarties 31 straipsnyje;
 3. ragina Tarybą pranešti Parlamentui, jei ji ketina nukrypti nuo teksto, kuriam pritarė Parlamentas;
 4. ragina Tarybą dar kartą konsultuotis su Parlamentu, jei ji ketina iš esmės keisti Komisijos pasiūlymą;
 5. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

2009 m. balandžio 22 d., trečiadienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 1
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 konstatuojamoji dalis

(6) **Nors** kiekviena valstybė narė pati gali rinktis, *kokią energiją naudoti, po svarstymų laikotarpio vėl padidėjo susidomėjimas naujų elektrinių statyba, ir kai kurios valstybės narės nusprendė leisti statyti naujas elektrines. Be to, prognozuojama, kad licencijų turėtojai per artimiausius metus pateiks prašymus pratęsti branduolinių elektrinių eksploatavimą.*

(6) Kiekviena valstybė narė pati gali rinktis, *kokias energijos rūšis naudoti.*

Pakeitimas 2
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 konstatuojamoji dalis

(7) Tuo tikslu reikėtų išdėstyti gerą patirtį, kad reguliavimo institucijos ja vadovautųsi priimdamos sprendimus dėl branduolinių įrenginių eksploatavimo laiko pratęsimo.

(7) **Branduolinė sauga yra Bendrijai svarbus klausimas, į kurį turėtų būti atsižvelgiama priimant sprendimus dėl leidimų statyti naujas elektrines išdavimų ir (arba) branduolinių įrenginių eksploatavimo laiko pratęsimo.** Šiuo tikslu reikėtų plėtoti pažangią patirtį siekiant, kad reguliavimo institucijos ir valstybės narės ja vadovautųsi priimdamos sprendimus, ar išduoti leidimą statyti naują elektrinę, ar neišduoti, ir dėl branduolinių įrenginių eksploatavimo laiko pratęsimo.

Pakeitimas 3
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 konstatuojamoji dalis

(9) Siekiant nuolat gerinti branduolinę saugą, sukurtos valdymo sistemos ir licencijų turėtojai turi užtikrinti **aukšto** lygio visuomenės saugą.

(9) Siekiant nuolat gerinti branduolinę saugą, sukurtos valdymo sistemos ir licencijų turėtojai **bei atliekų tvarkytojai** turi užtikrinti **kuo aukščiausio** lygio visuomenės saugą.

Pakeitimas 4
Pasiūlymas dėl direktyvos
10 konstatuojamoji dalis

(10) Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) nustatyti **pagrindai ir** reikalavimai sudaro praktikos sistemą, kuria turėtų būti grindžiami nacionaliniai saugos reikalavimai. Tobulinti šiuos pagrindinius principus **ir** reikalavimus labai padėjo valstybės narės.

(10) Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) nustatyti **pagrindiniai principai**, reikalavimai **ir gairės** sudaro **taisyklių rinkinį ir** praktikos sistemą, kuria turėtų būti grindžiami nacionaliniai saugos reikalavimai. Tobulinti šiuos pagrindinius principus, reikalavimus **ir gaires** labai padėjo valstybės narės. **Šiose taisyklėse turėtų atsispindėti geriausia tarptautinė praktika saugumo reikalavimų srityje, todėl jos turėtų sudaryti gerą Bendrijos teisėkūros pagrindą. Jos negali būti įtrauktos į Bendrijos teisės aktus vien tik pateikus nuorodą šioje direktyvoje į TATENA saugos standartus, serija Nr. SF-1 (2006). Taigi prie šios direktyvos reikėtų pridėti priedą, kuriame būtų numatyti pagrindiniai saugos principai.**

2009 m. balandžio 22 d., trečiadienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 5
Pasiūlymas dėl direktyvos
13 konstatuojamoji dalis

(13) Visuomenei laiku teikiama tiksli informacija apie svarbius branduolinės saugos klausimus turėtų būti grindžiama ypatingo skaidrumo dėl klausimų, susijusių su branduolinių įrenginių sauga, principu.

(13) **Branduolinės pramonės srities darbuotojams ir** visuomenei laiku teikiama tiksli informacija apie svarbius branduolinės saugos klausimus turėtų būti grindžiama aukšto lygio skaidrumo dėl klausimų, susijusių su branduolinių įrenginių sauga, principu.

Pakeitimas 6
Pasiūlymas dėl direktyvos
13 a konstatuojamoji dalis(nauja)

(13a) *Siekdamos užtikrinti prieigą prie informacijos, visuomenės dalyvavimą ir skaidrumą, valstybės narės turėtų imtis visų tinkamų priemonių, kad būtų įgyvendinti įpareigojimai, nustatyti tarptautinėse konvencijose, kuriose jau pateikiami būtini reikalavimai, susiję su nacionaliniu, tarptautiniu arba tarpvalstybiniu lygmenimis, pvz., Konvencijoje dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais (Orhuso konvencija, 1998 m. birželio 25 d.)⁽¹⁾.*

⁽¹⁾ OL L 124, 2005 5 17, p. 1; OL L 164, 2006 6 16, p. 17 ir Reglamentas (EB) 1367/2006, OL L 264, 2006 9 25, p. 13.

Pakeitimas 7
Pasiūlymas dėl direktyvos
15 konstatuojamoji dalis

(15) Siekdamos užtikrinti, kad branduolinių įrenginių **saugos reikalavimų** būtų veiksmingai **laikomasi**, valstybės narės turėtų įsteigti nepriklausomas reguliavimo institucijas. Kad reguliavimo institucijos galėtų vykdyti savo pareigas, joms turėtų būti suteikti atitinkami įgaliojimai ir parūpinta išteklių.

(15) Siekdamos užtikrinti veiksmingą branduolinių įrenginių **reguliavimą** valstybės narės turėtų įsteigti reguliavimo institucijas, **nepriklausomas nuo interesų, kurie galėtų daryti nepagrįstą poveikį priimant sprendimus branduolinės saugos klausimais**. Kad reguliavimo institucijos galėtų vykdyti savo pareigas, joms turėtų būti suteikti atitinkami įgaliojimai ir parūpinta išteklių.

Pakeitimas 8
Pasiūlymas dėl direktyvos
19 konstatuojamoji dalis

(19) Už branduolinių įrenginių **saugą** valstybėse narėse atsakingos reguliavimo institucijos daugiausia turėtų bendradarbiauti Europos branduolinės saugos ir atliekų tvarkymo aukšto lygio grupėje, **kuri** yra parengusi dešimt branduolinės saugos reguliavimo principų. Siekiant nuolat tobulinti Bendrijos branduolinės saugos sistemą, Europos branduolinės saugos ir atliekų tvarkymo aukšto lygio grupė turėtų padėti ją plėtoti,

(19) Už branduolinių įrenginių **priežiūrą** valstybėse narėse atsakingos reguliavimo institucijos daugiausia turėtų bendradarbiauti Europos branduolinės saugos ir atliekų tvarkymo aukšto lygio grupėje. **Aukšto lygio grupė** yra parengusi dešimt branduolinės saugos reguliavimo principų, **kurie svarbūs rengiant šią direktyvą**. Siekiant nuolat tobulinti Bendrijos branduolinės saugos sistemą, Europos branduolinės saugos ir atliekų tvarkymo aukšto lygio grupė turėtų padėti ją plėtoti.

2009 m. balandžio 22 d., trečiadienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 9
Pasiūlymas dėl direktyvos
1 straipsnio 1 dalis

1. Šios direktyvos tikslas – užtikrinti, palaikyti ir nuolat gerinti branduolinę saugą Bendrijoje ir padidinti nacionalinių reguliavimo institucijų vaidmenį.

1. Šios direktyvos tikslas – **sukurti Bendrijos branduolinės saugos Europos Sąjungoje sistemą. Joje nustatomas su branduoline sauga susijusių teisės aktų ir reguliavimo priemonių valstybėse narėse pagrindas ir jos tikslas** – užtikrinti, palaikyti ir nuolat gerinti branduolinę saugą Bendrijoje bei padidinti nacionalinių reguliavimo institucijų vaidmenį.

Pakeitimas 11
Pasiūlymas dėl direktyvos
1 straipsnio 2 dalis

2. Ji taikoma branduolinių įrenginių, kurių saugą būtina užtikrinti pagal atitinkamos valstybės narės *teisinę ir reguliavimo sistemą*, projektavimui, aikštelių parinkimui, statybai, techninei priežiūrai, eksploatavimui ir eksploatavimo nutraukimui.

2. Ji taikoma branduolinių įrenginių, kurių saugą būtina užtikrinti pagal atitinkamos valstybės narės *teisinį ir reguliavimo pagrindą*, projektavimui, aikštelių parinkimui, statybai, techninei priežiūrai, **perdavimui eksploatuoti**, eksploatavimui ir eksploatavimo nutraukimui **ir subrangovų, kurių paslaugomis pasinaudojo operatoriai, atliktam darbui**.

Pakeitimas 12
Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 1 punktas

1) branduolinis įrenginys – branduolinio kuro gamybos įrenginys, moksliniams tyrimams skirtas reaktorius (įskaitant ikikritinius ir kritinius įrenginius), branduolinė elektrinė, panaudoto kuro saugykla, sodrinimo arba perdirbimo įrenginys;

1) branduolinis įrenginys – branduolinio kuro gamybos įrenginys, moksliniams tyrimams skirtas reaktorius (įskaitant ikikritinius ir kritinius įrenginius), branduolinė elektrinė, panaudoto kuro ir **radioaktyviųjų atliekų** saugykla, sodrinimo arba perdirbimo įrenginys, **įskaitant radioaktyviųjų medžiagų, susidariusių įrenginio eksploatavimo metu, tvarkymo ir apdorojimo įrenginius**;

Pakeitimas 13
Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 3 punktas

3) radioaktyvioji **medžiaga** – medžiaga, turinti vienos ar kelių rūšių radionuklidų, kurių aktyvumo ar koncentracijos negalima nepaisyti dėl radiacinės saugos priežasčių;

3) radioaktyvioji **medžiaga** – medžiaga, turinti vienos ar kelių rūšių radionuklidų, kurių aktyvumo ar koncentracijos negalima nepaisyti dėl radiacinės saugos priežasčių;

Pakeitimas 14
Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 8 punktas

8) reguliavimo institucija – **bet kokia** institucija, **kurią** valstybė narė **yra įgaliojusi toje valstybėje narėje išduoti licencijas ir prižiūrėti branduolinių įrenginių aikštelių parinkimą, projektavimą, statybą, priėmimą ir perdavimą eksploatuoti, eksploatavimą arba eksploatavimo nutraukimą**;

8) reguliavimo institucija – **institucija arba institucijų sistema, kurią** valstybė narė **paskyrė kaip turinčią teisinius įgaliojimus vykdyti reguliavimą, įskaitant leidimų suteikimą, ir reguliuoti branduolinę, radiacijos, radioaktyviųjų atliekų ir transporto saugą**;

2009 m. balandžio 22 d., trečiadienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 15
Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 9 punktą

9) licencija – **reguliavimo institucijos** pareiškėjui išduotas leidimas, kuriame numatyta jo atsakomybė už branduolinių įrenginių aikštelių parinkimą, projektavimą, statybą, priėmimą ir perdavimą eksploatuoti, eksploatavimą arba eksploatavimo nutraukimą;

9) licencija – **vyriausybės arba šios vyriausybės įgaliotos nacionalinės institucijos** pareiškėjui išduotas leidimas, kuriame numatyta jo atsakomybė už branduolinių įrenginių aikštelių parinkimą, projektavimą, statybą, priėmimą ir perdavimą eksploatuoti, eksploatavimą arba eksploatavimo nutraukimą;

Pakeitimas 16
Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 10 punktą

10) nauji branduoliniai reaktoriai – branduoliniai reaktoriai, kurie pagal licenciją **eksploatuojami** įsigaliojus šiai direktyvai.

10) nauji branduoliniai reaktoriai – branduoliniai reaktoriai, kurie pagal licenciją **statomi** įsigaliojus šiai direktyvai.

Pakeitimas 17
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio pavadinimas

Atsakomybė už branduolinių įrenginių saugą ir sistema

Teisinis branduolinių įrenginių saugos sistema

Pakeitimas 18
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalis

1. Pagrindinė atsakomybė už branduolinių įrenginių saugą tenka licencijos turėtojui, kurį kontroliuoja reguliavimo institucija. Sprendimą dėl saugos ir kontrolės priemonių, kurias būtina įgyvendinti branduoliniame įrenginyje, priima tik reguliavimo institucija, o jas taiko licencijos turėtojas.

Išbraukta.

Licencijos turėtojas prisiima pagrindinę atsakomybę už saugą per visą branduolinių įrenginių eksploatavimo laikotarpį iki jam nustojama taikyti reguliavimo kontrolės priemonės. Licencijos turėtojas šios atsakomybės perduoti negali.

Pakeitimas 19
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 2 dalis

2. Valstybės narės sukuria ir taiko teisinę bei reguliavimo sistemą, reglamentuojančią branduolinių įrenginių saugą. Šią sistemą sudaro nacionaliniai saugos reikalavimai, branduolinių įrenginių licencijavimo ir kontrolės sistema, draudimas juos eksploatuoti neturint licencijos, taip pat reguliavimo kontrolės sistema, įskaitant būtinas atitikties reikalavimams užtikrinimo priemones.

2. Valstybės narės sukuria ir taiko teisinę bei reguliavimo pagrindą, **paremtą ES ir tarptautine pažangiausia patirtimi, skirtą reglamentuoti branduolinių įrenginių saugą. Šią sistemą sudaro nacionaliniai saugos reikalavimai, branduolinių įrenginių licencijavimo ir kontrolės sistema, draudimas juos eksploatuoti neturint licencijos, taip pat reguliavimo kontrolės sistema, **kai licencijų galiojimas sustabdomas, jos keičiamos arba panaikinamos**, įskaitant būtinas atitikties reikalavimams užtikrinimo priemones.**

2009 m. balandžio 22 d., trečiadienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 20**Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 2 a dalis (nauja)**

2a. Valstybės narės užtikrina, kad būtų taikomi teisės aktai, kuriuose numatytos nuostatos dėl branduolinių įrenginių veiklos licencijos panaikinimo sunkių licencijos išdavimo sąlygų pažeidimo atvejais.

Pakeitimas 21**Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 2 b dalis (nauja)**

2b. Valstybės narės užtikrina, kad visos organizacijos, dalyvaujančios tiesiogiai su branduoliniais įrenginiais susijusioje veikloje, parengtų strategiją, kurioje branduolinei saugai teikiamas tinkamas prioritetas.

Pakeitimas 22**Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 2 c dalis (nauja)**

2c. Siekiant nuolat tobulinti reguliavimo infrastruktūrą, valstybės narės užtikrina, kad bent kas 10 metų būtų atliekamas tarptautinis kolegialus reguliavimo institucijos ir nacionalinės reguliavimo sistemos vertinimas.

Apie tarptautinio kolegialaus vertinimo rezultatus valstybės narės praneša Komisijai.

Pakeitimas 23**Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 2 d dalis (nauja)**

2d. Valstybės narės gali nustatyti griežtesnes saugos priemones nei nustatytosios šioje direktyvoje.

Pakeitimas 24**Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio pavadinimas**

Reguliavimo institucijos

Reguliavimo institucijų skyrimas ir atsakomybė

Pakeitimas 25**Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio -1 dalis (nauja)**

-1. Valstybės narės paskiria nacionalinę reguliavimo instituciją, atsakingą už branduolinių įrenginių saugos reguliavimą, priežiūrą ir vertinimą.

2009 m. balandžio 22 d., trečiadienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 26
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 1 dalis

1. Valstybės narės užtikrina, **kad** reguliavimo institucija **būtų iš tikrųjų nepriklausoma nuo visų organizacijų**, kurių užduotis – remti ir eksploatuoti branduolinius įrenginius arba pagrįsti jų naudą visuomenei, ir kad jai nebūtų daroma jokios įtakos, kuri galėtų paveikti saugą.

1. Valstybės narės užtikrina **veiksmingą** reguliavimo institucijos **nepriklausomumą**. Šiuo tikslu valstybė narė užtikrina, **kad reguliavimo institucija, vykdydama šia direktyva ir susijusiais teisės aktais jai nustatytas reguliavimo užduotis:**

a) **būtų teisiškai atskirta ir funkcinio požiūriu nepriklausoma nuo visų kitų viešųjų ar privačių subjektų, ypač tų**, kurių užduotis – remti ir eksploatuoti branduolinius įrenginius arba pagrįsti jų naudą visuomenei, ir kad jai nebūtų daroma jokios įtakos, kuri galėtų paveikti saugą;

b) **kad reguliavimo institucijos darbuotojai ir asmenys, atsakingi už jos valdymą, vykdydami reguliavimo pareigas veiktų nepriklausomai nuo bet kokių rinkos interesų ir nesiektų gauti kokios nors vyriausybės arba kito viešojo subjekto nurodymų arba juos vykdyti.**

Laikantis šio reikalavimo jokiū būdu neužkertamas kelias glaudžiam bendradarbiavimui su atitinkamomis kitomis nacionalinėmis valdžios institucijomis.

Pakeitimas 27
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 2 dalis

2. Reguliavimo institucija **turi** pakankamus įgaliojimus, kompetenciją ir finansinius bei žmogiškuosius išteklius savo įsipareigojimams vykdyti ir pareigoms atlikti. **Ji** prižiūri bei reguliuoja branduolinių įrenginių saugą ir užtikrina saugos reikalavimų, **sąlygų bei saugos nuostatų laikymąsi.**

2. **Valstybės narės užtikrina, kad** reguliavimo institucija **turėtų** pakankamus įgaliojimus, kompetenciją ir finansinius bei žmogiškuosius išteklius savo įsipareigojimams vykdyti ir pareigoms atlikti. **Reguliavimo institucija** prižiūri bei reguliuoja branduolinių įrenginių saugą ir užtikrina, **kad būtų laikomasi galiojančių saugos reikalavimų ir licencijavimo sąlygų.**

Pakeitimas 28
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 3 dalis

3. **Reguliavimo institucija išduoda licencijas ir stebi, kaip jų laikomasi branduoliniams įrenginiams parenkant aikštelę, juos projektuojant, statant, priimant ir perduodant eksploatuoti, eksploatuojant ir nutraukiant jų eksploatavimą.**

Išbraukta.

Pakeitimas 29
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 3 a dalis (nauja)

3a. **Valstybės narės užtikrina, kad reguliavimo institucija vertintų, tirtų, kontroliuotų branduolinių įrenginių branduolinę saugą ir prireikus imtųsi priemonių, kurias taikant užtikrintų atitiktį reikalavimams per visą šių įrenginių eksploatavimo laiką, taip pat jų eksploatacijos nutraukimo metu.**

Pakeitimas 30
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 3 b dalis (nauja)

3b. **Valstybės narės užtikrina, kad reguliavimo institucija būtų suteikti įgaliojimai sustabdyti bet kokio branduolinio įrenginio eksploatavimą, jeigu neužtikrinama sauga.**

2009 m. balandžio 22 d., trečiadienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 31
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 4 dalis

4. Reguliavimo institucijos užtikrina, kad licencijų turėtojai turėtų pakankamai tinkamos kvalifikacijos darbuotojų. **Išbraukta.**

Pakeitimas 32
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 5 dalis

5. Siekiant nuolat tobulinti reguliavimo infrastruktūrą, bent kas dešimt metų atliekamas tarptautinis kolegialus reguliavimo institucijos ir nacionalinės reguliavimo sistemos vertinimas. **Išbraukta.**

Pakeitimas 33
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 5 a dalis (nauja)

5a. Valstybių narių reguliavimo institucijos keičiasi pažangiaja reguliavimo praktika ir plėtoja bendrąjį supratimą apie tarptautiniu mastu pripažįstamus branduolinės saugos reikalavimus.

Pakeitimas 34
Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnis

Valstybės narės praneša visuomenei apie branduolinės saugos priežiūros procedūras bei rezultatus. Jos taip pat užtikrina, kad reguliavimo institucijos veiksmingai informuotų visuomenę su jų kompetencijai priskirtomis sritimis susijusiais klausimais. Galimybė gauti informaciją užtikrinama pagal atitinkamus nacionalinius ir tarptautinius išpareigojimus.

Valstybės narės praneša visuomenei **ir Komisijai** apie branduolinės saugos priežiūros procedūras ir rezultatus **ir bet kokio įvykio atveju nedelsdamos informuoja visuomenę**. Jos taip pat užtikrina, kad reguliavimo institucijos veiksmingai informuotų visuomenę su jų kompetencijai priskirtomis sritimis susijusiais klausimais. Galimybė gauti informaciją užtikrinama pagal atitinkamus nacionalinius ir tarptautinius išpareigojimus.

Pakeitimas 35
(Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa

1. Valstybės narės **laikosi** TATENA saugos pagrindų (TATENA saugos pagrindai: pagrindiniai saugos principai, TATENA saugos standartų serija Nr. SF-1, 2006 m.). Jos **laikosi** į Branduolinio saugumo konvenciją (TATENA INFCIRC 449, 1994 m. liepos 5 d.) įtrauktų įpareigojimų ir reikalavimų.

1. **Parentant branduolinių įrenginių aikšteles, juos projektuojant, statant, eksploatuojant ir nutraukiant eksploatavimą** valstybės narės **taiko** TATENA saugos pagrindų (TATENA saugos pagrindai: pagrindiniai saugos principai, TATENA saugos standartų serija Nr. SF-1, 2006 m.) **dalį, kurios gali būti taikomos rengiant Bendrijos branduolinės saugos pagrindą, nurodytą priede**. Jos **taiko** į Branduolinio saugumo konvenciją įtrauktus įpareigojimus ir reikalavimus ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ OL L 318, 1999 12 11, p. 20 ir OL L 172, 2004 5 6, p. 7.

2009 m. balandžio 22 d., trečiadienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 36
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 1 dalies antra pastraipa

Jos visų pirma užtikrina, kad aukštam branduolinių įrenginių saugos lygiui garantuoti būtų įgyvendinami TATENA saugos pagrinduose nustatyti taikytini principai, įskaitant, inter alia, veiksmingas apsaugos nuo galimų radiacijos pavojų, avarijų prevencijos, jų likvidavimo, dėvėjimosi valdymo, ilgalaikio visų gautų radioaktyviųjų medžiagų tvarkymo ir kaimyninių valstybių gyventojų bei valdžios institucijų informavimo priemonės.

Išbraukta.

Pakeitimas 37
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 2 dalis

2. Naujų branduolinių reaktorių saugai užtikrinti valstybės narės, vadovaudamosi nuolatinio saugos gerinimo principu ir glaudžiai bendradarbiaudamos su Europos branduolinės saugos ir atliekų tvarkymo aukšto lygio grupe, siekia parengti papildomus saugos reikalavimus, pagrįstus Vakarų Europos branduolinės energetikos reguliavimo institucijų asociacijos (WENRA) nustatytais saugos lygiais.

2. *Suteikdamos licencijas naujų branduolinių reaktorių statybai* valstybės narės, *atsižvelgdamos* į nuolatinio *esamų reaktorių eksploatavimo* gerinimo patirtį, *žinias, sukauptas analizuojant veikiančių įrenginių saugą, pasiektą metodologijų ir technologijų vystymo lygį ir saugos tyrimų rezultatus, siekia parengti papildomus saugos reikalavimus.*

Pakeitimas 38
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 2 a dalis (nauja)

2a. *Komisija užtikrina, kad visos trečiosios valstybės, norinčios pradėti derybas dėl stojimo į ES ar dalyvaujančios šiose derybose, laikosi bent jau šioje direktyvoje nustatytų standartų ir priede išdėstytų TATENA principų.*

Pakeitimas 39
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio pavadinimas

Licencijų turėtojų pareigos

Licencijų turėtojų atsakomybė

Pakeitimas 40
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio -1 dalis (nauja)

-1. *Valstybės narės užtikrina, kad pagrindinė atsakomybė už branduolinių įrenginių saugą per visą jų eksploatavimo laikotarpį tektų licencijos turėtojui. Licencijos turėtojas negali perduoti šios atsakomybės.*

2009 m. balandžio 22 d., trečiadienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 41

Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 1 dalis

1. Licencijų turėtojai **projektuoja, stato, eksploatuoja branduolinius įrenginius ir nutraukia jų eksploatavimą** pagal 6 straipsnio 1 ir 2 dalyse išdėstytas nuostatas.

1. **Valstybės narės užtikrina, kad** licencijų turėtojai būtų atsakingi už branduolinių įrenginių projektavimą, eksploatavimą ir eksploatavimo nutraukimą pagal 6 straipsnyje išdėstytas nuostatas.

Pakeitimas 42

Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 2 dalis

2. Licencijų turėtojai **sukuria ir įgyvendina** valdymo sistemas, kurias reguliariai **tikrina** reguliavimo institucijos.

2. **Valstybės narės užtikrina, kad** licencijų turėtojai sukurtų ir įgyvendintų valdymo sistemas, kurias reguliariai **tikrintų** reguliavimo institucijos

Pakeitimas 44

Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 3 a dalis (nauja)

3a. **Valstybės narės užtikrina, kad reguliavimo institucija** licencijos turėtojo pateikiamos ataskaitos, kurioje vertinami įdarbinimo klausimai, kaip antai sveikatos priežiūra ir sauga, saugos kultūra, kvalifikacija ir mokymas, įdarbintų darbuotojų skaičius bei naudojimas subrangovų paslaugomis, pagrindu reguliariai vertina, ar licencijų turėtojai turi pakankamai kvalifikuotų darbuotojų, kurie vykdo branduolinės saugos požiūriu svarbią veiklą, nes tai būtina sąlyga siekiant užtikrinti branduolinę saugą.

Pakeitimas 45

Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 3 a dalis (nauja)

3a. **Atitinkamos reguliavimo institucijos kas trejus metus** Europos Komisijai ir Europos socialiniams partneriams teikia ataskaitą branduolinės saugos ir saugos kultūros klausimais. Komisija, konsultuodamasi su Europos socialiniais partneriais, gali siūlyti branduolinės saugos gerinimo, įskaitant didžiausią įmanomą sveikatos apsaugos lygį ES, nuostatas.

Pakeitimas 46

Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 1 dalis

1. **Reguliavimo institucija vertina, tiria, kontroliuoja branduolinių įrenginių branduolinę saugą ir prireikus imasi atitikties reikalavimams užtikrinimo priemonių per visą šių įrenginių eksploatavimo laiką, įskaitant jų eksploatavimo nutraukimo metu.**

Išbraukta.

Pakeitimas 47

Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 2 dalis

2. **Jei branduoliniame įrenginyje padaromi sunkūs arba pakartotiniai saugos taisyklių pažeidimai, reguliavimo institucija turi įgaliojimus panaikinti veiklos licenciją.**

Išbraukta.

2009 m. balandžio 22 d., trečiadienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 48
Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 3 dalis

3. *Reguliavimo institucija turi teisę sustabdyti bet kokio branduolinio įrenginio eksploatavimą, jeigu, jos nuomone, nėra visiškai užtikrinama sauga.*

Išbraukta.

Pakeitimas 49
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnis

Valstybės narės *atskirai* ir bendradarbiaudamos tarptautiniu lygmeniu *suteikia tinkamas* švietimo ir mokymo galimybes, kad būtų galima vykdyti tęstinį teorinį bei praktinį mokymą branduolinės saugos srityje.

Valstybės narės, siekdamos parengti pakankamai žmogiškųjų išteklių nacionaliniu lygmeniu ir išsaugoti branduolinės srities žinias, užtikrina, kad jų pastangomis ir prireikus bendradarbiaujant tarpvalstybiniu lygmeniu būtų suteiktos atitinkamos švietimo ir mokymo galimybės, kad būtų galima vykdyti pagrindinį ir tęstinį teorinį bei praktinį mokymą branduolinės saugos srityje, įskaitant mainų programas.

Pakeitimas 50
Pasiūlymas dėl direktyvos
10 straipsnis

10 straipsnis

Saugai teikiamas pirmumas

Išbraukta.

Valstybės narės gali nustatyti griežtesnes saugos priemones nei nustatytosios šioje direktyvoje.

Pakeitimas 51
Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnis

Valstybės narės Komisijai *teikia* šios direktyvos įgyvendinimo ataskaitą *ne vėliau kaip [praėjus trejiems metams nuo jos įsigaliojimo], o po to kas trejus metus.* Remdamasi *pirmąja* ataskaita, Komisija Tarybai teikia įgyvendinant šią direktyvą padarytos pažangos ataskaitą ir, jei reikia, teisės aktų pasiūlymus.

Valstybės narės Komisijai teikia šios direktyvos įgyvendinimo ataskaitą *tuo pačiu metu ir dažnumu, kurie pagal Branduolinio saugumo konvenciją numatyti nacionalinių ataskaitų, skirtų peržiūros posėdžiams, pateikimui.* Remdamasi *šia* ataskaita, Komisija *Europos Parlamentui ir* Tarybai teikia įgyvendinant šią direktyvą padarytos pažangos ataskaitą ir, jei reikia, teisės aktų pasiūlymus.

Pakeitimas 52
Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 1 dalis

Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip [per dvejus metus nuo 13 straipsnyje nurodytos datos], įgyvendina šią direktyvą. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų nuostatų tekstą *ir šių nuostatų bei šios direktyvos atitikties lentelę.*

Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip [per dvejus metus nuo 13 straipsnyje nurodytos datos], įgyvendina šią direktyvą. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų nuostatų tekstus.

2009 m. balandžio 22 d., trečiadienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

Pakeitimas 53
Pasiūlymas dėl direktyvos
Priedas (naujas)

Priedas

SAUGOS TIKSLAS

Pagrindinis saugos tikslas – apsaugoti darbuotojus ir visuomenę nuo neigiamo jonizuojančiosios spinduliuotės poveikio, kuris gali atsirasti eksploatuojant branduolinius įrenginius.

1. Siekiant užtikrinti darbuotojų ir visuomenės apsaugą, branduoliniai įrenginiai turėtų būti eksploatuojami taip, kad būtų pasiektas aukščiausias saugos lygis, kurį pagrįstai galima pasiekti atsižvelgiant į ekonominius ir socialinius veiksnius.

Be sveikatos apsaugos priemonių, kurios nustatytos Euratomo pagrindiniuose saugos standartuose (Direktyva 96/29/Euratomas), imamasi šių priemonių:

- apribojama įvykių, dėl kurių gali būti prarasta branduolinio reaktoriaus aktyviosios zonos, grandininės branduolinės reakcijos, radioaktyviojo šaltinio kontrolė, tikimybė ir*
- sušvelninami tokių įvykių, jei vis dėlto jie įvyko, padariniai.2. Į pagrindinį saugos tikslą atsižvelgiama eksploatuojant visus branduolinius įrenginius ir visais branduolinių įrenginių eksploatavimo laikotarpio etapais.*

SAUGOS PRINCIPAI

1 principas. Atsakomybė už saugą

Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad pagrindinė atsakomybė už branduolinio įrenginio saugą tektų atitinkamos licencijos turėtojui, ir imasi atitinkamų veiksnių siekdama užtikrinti, kad visi licencijų turėtojai vykdytų savo pareigas.

1.1 Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad licencijos turėtojas laikytųsi nuostatų, susijusių su:

- būtinos kompetencijos įgijimu ir išlaikymu;*
- tinkamo mokymo ir informacijos teikimu;*
- procedūrų ir tvarkos nustatymu, siekiant bet kokiomis sąlygomis užtikrinti saugą;*
- branduolinių įrenginių tinkamo projektavimo ir atitinkamos kokybės tikrinimu;*
- visų naudojamų, gaminamų ar saugomų radioaktyviųjų medžiagų saugios kontrolės užtikrinimu;*

2009 m. balandžio 22 d., trečiadienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

— visų gautų radioaktyviųjų atliekų saugios kontrolės užtikrinimu,

ir taip įvykdytų savo pareigą užtikrinti branduolinio įrenginio saugą.

Šie įsipareigojimai vykdomi atsižvelgiant į taikomus saugos tikslus ir reikalavimus, kuriuos nustato arba patvirtina reguliavimo institucija, ir jų vykdymas užtikrinamas įdiegiant valdymo sistemą.

2 principas. Vadovavimas ir valdymas siekiant užtikrinti saugą

Visose organizacijose, kurių veikla susijusi su branduoline sauga, turi būti nustatytas ir palaikomas veiksmingas vadovavimas ir valdymas siekiant užtikrinti saugą.

2.1. Saugos klausimais vadovaujama aukščiausiu organizacijos lygmeniu. Įdiegiama ir taikoma veiksminga valdymo sistema, kuri turi apimti visus valdymo elementus, kad saugos reikalavimai būtų nustatyti ir taikomi kartu su kitais reikalavimais, įskaitant reikalavimus, susijusius su darbuotojų veikla, kokybe ir saugumu, ir kad sauga nenukentėtų dėl kitų reikalavimų ar poreikių.

Be to, taikant valdymo sistemą užtikrinamas saugos kultūros propagavimas ir skatinama reguliariai vertinti saugos lygį ir naudotis įgyta patirtimi.

2.2. Valdymo sistema turi apimti saugos kultūrą, nuo kurios priklauso visų atitinkamų organizacijų ir asmenų su sauga susijusios nuostatos ir elgsena. Saugos kultūra apima:

— vadovų, valdymo sektoriaus atstovų ir darbuotojų individualią ir kolektyvinę pareigą visais lygmenimis siekti saugos;

— organizacijų ir asmenų atskaitingumą visais lygmenimis su sauga susijusiais klausimais;

— priemones, kurias taikant skatinamas kritiškas ir mokymui palankus požiūris ir šalinamas abuojujumas saugos klausimais.

2.3. Taikant valdymo sistemą atsižvelgiama į įvairios atskirų asmenų ir technologijų bei organizacijų sąveikos visais lygmenimis galimybių visumą. Siekiant išvengti saugos, didelių žmogiškųjų ir organizacinių klaidų, reikia atsižvelgti į žmogiškuosius veiksnius ir skatinti siekti gerų veiklos rezultatų ir naudotis pažangiąja patirtimi.

2009 m. balandžio 22 d., trečiadienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

3 principas. Saugos vertinimas

Prieš statant ir pradedant eksploatuoti branduolinį įrenginį bei per visą jo eksploatavimo laikotarpį nuolat atliekami išsamūs saugos vertinimai. Reikia vadovautis laipsniškai kintamu, atsižvelgiant į galimą su branduoliniu įrenginiu susijusios rizikos dydį, požiūriu.

3.1. Reguliavimo institucija reikalauja atlikti visų branduolinių įrenginių branduolinės saugos vertinimą, taikant laipsniškai kintamą požiūrį. Šis saugos vertinimas apima sistemingą įprastinės eksploatacijos ir jos poveikio, klaidų atsiradimo galimybes ir tokių klaidų pasekmių analizę. Saugos vertinimai apima saugos priemones, būtinas rizikai valdyti; be to, vertinama įrenginio konstrukcija ir suprojektuoti saugos elementai ir tikrinama, ar jie atlieka reikalaujamas saugos funkcijas. Kai siekiant užtikrinti saugą reikia kontrolės priemonių arba operatorių turi imtis veiksmų, visų pirma reikia atlikti saugos vertinimą siekiant įrodyti, kad numatytų priemonių pakanka ir jomis galima pasikliauti. Valstybė narė išduoda leidimą eksploatuoti branduolinį įrenginį tik tada, kai pateikiamas reguliavimo instituciją tenkinantis įrodymas, kad numatytos tinkamos saugos priemonės.

3.2. Prireikus, reikalaujamas saugos vertinimas vėliau eksploatuojant įrenginį kartojamas visas arba iš dalies siekiant atsižvelgti į pakitusias aplinkybes (pvz., naujų standartų taikymas arba mokslo ir technologijų raida), eksploatuojant įrenginį sukaupę patirtį, pakeitimus ir susidėvėjimo poveikį. Ilgalaikio eksploatavimo vertinimas prireikus peržiūrimas ir pakartojamas. Sprendimas, ar galima tęsti eksploatavimą, priklauso nuo šių pakartotinių vertinimų, pagal kuriuos galima spręsti, kad saugos priemonės tebėra tinkamos.

3.3. Atliekant reikalaujamą saugos įvertinimą nustatomi ir analizuojami avarijas nulėmę veiksniai (pirminiai įvykiai, kurie gali sudaryti sąlygas avarijai) ir imamasi avarijų prevencijos priemonių.

3.4. Siekiant užtikrinti dar didesnę saugumą, parengiami savų ir kitų įrenginių eksploatavimo patirties kaupimo ir analizavimo procesai, įskaitant pradinius įvykius, avarijas nulėmusius veiksnius, vos neįvykusias avarijas, avarijas ir neleistinus veiksmus, kad iš jų būtų galima mokytis, dalytis informacija bei imtis atitinkamų priemonių.

4 principas. Optimalus saugumo užtikrinimas

Valstybės narės užtikrina, kad branduoliniai įrenginiai būtų eksploatuojami optimaliai ir atitiktų aukščiausią saugos lygį, kurį galima pagrįstai pasiekti pernelyg neapribojant jų eksploatacijos.

2009 m. balandžio 22 d., trečiadienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

4.1. Siekiant užtikrinti optimalią saugą, reikia priimti sprendimus dėl įvairių veiksmų santykinės svarbos, įskaitant šiuos veiksmus:

- nuspėjamų įvykių tikimybė ir jų padariniai;
- gautos radiacijos dozės ir pasiskirstymas;
- ekonominiai, socialiniai ir aplinkos veiksniai, susiję su radiacijos pavojumi.

Optimali sauga taip pat reiškia naudojimąsi pažangiąja patirtimi ir sveika nuovoka, kai tai praktiškai įgyvendinama vykdant kasdienę veiklą.

5 principas. Prevencija ir padarinių sušvelninimas

Valstybės narės užtikrina, kad būtų dedamos visos praktinės pastangos siekiant užkirsti kelią branduolinėms avarijoms bei avarijoms branduoliniuose įrenginiuose ir sušvelninti jų padarinius.

5.1. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad licencijos turėtojai imtųsi visų praktinių veiksmų siekdami:

- neleisti susidaryti normų neatitinkančioms sąlygoms arba įvykti įvykiams, dėl kurių galėtų būti prarastas valdymas;
- neleisti minėtosioms normų neatitinkančioms sąlygoms arba įvykiams, kurie vis dėlto įvyko, plisti; taip pat
- sušvelninti bet kokius žalingus avarijos padarinius.

taikant nuodugnią apsaugą.

5.2. Taikant nuodugnios apsaugos koncepciją užtikrinama, kad joks techninis gedimas, žmogaus arba organizacijos klaida negalėtų sukelti žalingų padarinių ir kad būtų labai maža klaidų sutapimo, dėl kurio galimi didelio masto žalingi padariniai, tikimybė.

5.3. Nuodugni apsauga įgyvendinama derinant kelis nuoseklius ir vienas nuo kito nepriklausomus apsaugos lygmenis ir darbuotojai bei visa visuomenė pajustų žalingus padarinius tik tuomet, jei visi šie lygmenys būtų neveiksmingi. Nuodugnios apsaugos lygmenis sudaro:

2009 m. balandžio 22 d., trečiadienis

KOMISIJOS SIŪLOMAS TEKSTAS

PAKEITIMAS

-
- *tinkamos vietos parinkimas;*
 - *tinkamas branduolinio įrenginio suprojektavimas, t. y. aukštos kokybės projektavimas ir statyba, didelis sudedamųjų dalių ir įrangos patikimumas, kontrolės, ribojimo ir apsaugos sistemos bei stebėsenos priemonės;*
 - *tinkamas veiklos organizavimas, t. y. veiksminga valdymo sistema ir tvirtas vadovybės įsipareigojimas palaikyti saugos kultūrą, išsamios veiklos procedūros ir metodai, išsamios avarijų reguliavimo procedūros, parengtis avarijoms.*

6 principas. Parengtis avarijoms ir reagavimas

Valstybės narės užtikrina, kad būtų imamasi pasirengimo branduolinių įrenginių avarijoms ir reagavimo į jas priemonių pagal Direktyvą 96/29/Euratomas.
